

[Christophersen.]

klar over — det gik jeg ærlig talt ud fra at man dengang var klar over — at så pådrag man sig også ansvaret for, hvordan et sådant forslags fremsættelse måtte øve indflydelse på de boligforhandlinger, der var i gang.

Det var naturligt for de øvrige partier dengang — det var ikke alene venstre, det gjaldt også de øvrige — over for den daværende regering at præcisere, at man naturligvis måtte løse boligproblemerne som en helhed, og at vi så momsrefusionens ophævelse som en del af denne helhed. Derfor blev det under debatten dengang præciseret fra flere ordføreres side, fra hr. Dahlgaards side og fra min side, at ministeren ved at fremsætte dette forslag om momsrefusionens ophævelse måtte gøre sig klart, at nu kunne han ikke regne med at bruge måneder på at lave et boligforlig, men nu skulle det gå hurtigt. Da ministeren dengang gav tilsagn om, at han naturligvis ikke ville søge forslaget gennemført, før man havde fået det ind som et led i en samlet løsning, ja, så tillod jeg mig at sige — og her vil jeg godt citere fra Folketingets Forhandlinger 1972-73, sp. 4653:

„Jeg håber, ministeren“ — det var altså hr. Helge Nielsen, jeg dengang sigtede til — „samtidig er klar over, hvad det er for en opgave, han så har pådraget sig. Det er jo ganske klart, at et lovforslag af denne her karakter så lidt som de synspunkter, regeringen har givet udtryk for i sin spareplan om ændrede fradragsregler og om kapitalvindingsafgift,“ — to andre tanker, der var inde i billedet på det tidspunkt — „ikke kan ligge hen i månedsvis, uden at der bliver taget stilling til det.“

Det var, synes jeg dengang, et ganske rimeligt synspunkt. Der skete det beklagelige for den daværende regering, at den alligevel måtte bruge 3 måneder på at nå frem til en løsning, og det viste sig endda senere ikke at være nogen holdbar løsning. Men nu pludselig at lægge ansvaret for dette forløb over på et oppositionsparti, det synes jeg oprigtig talt er at forsøge at fremstille tingene på en meget ufuldstændig måde.

Nu var det i øvrigt ikke blot spørgsmålet om momsrefusionens ophævelse, jeg sigtede til i mit indlæg. Jeg sigtede til den almindelige usikre fornemmelse, der herskede i

månedsvis, hvor folk snart frygtede tinglysningsloft, snart begrænsning af rentefradragsretten, snart hel eller delvis ophævelse af momsrefusionen, snart indførelse af igangsættelsesrestriktioner — alt sammen noget, som satte en næsten panikagtig reaktion i gang. Det mener jeg fortsat er en af de væsentligste årsager til, at vi i dag står med de boligproblemer, vi har.

Men jeg vil godt gentage den venlighed, som jeg forstod at hr. Svend Jakobsen ikke i første omgang opfattede, jeg vil godt gentage, at naturligvis er det nu formålsløst at søge ansvaret placeret, fordi boligpolitikens tragedie har været, at den gennem så mange år er blevet misrøgtet.

Dahlgaard (RV):

Arbejds- og boligministeren bekræftede min formodning om, at han havde en kølig indstilling til indeksslåne- og finansieringsordningen, en finansieringsordning, som kunne føre til, at nyt byggeri kan udlejes eller sælges til rimelige priser, mens huslejen derefter udviser en normal prisudvikling. Arbejdsministeren begrundede det med, at han var ræd for, hvordan en sådan ordning kunne virke i en bredere sammenhæng. Nu forstår jeg i og for sig godt, at en arbejdsminister kan være ræd i en situation, hvor der er mange ledige. Jeg forstår også, at en boligminister kan være ræd i en periode hvor der ikke sættes særlig meget byggeri i gang, og jeg ville kunne forstå, om arbejds- og boligministeren var ræd for et boligfinansieringssystem, som er med til at fremkalde disse uheldige resultater i begge hans departementer. Men det er altså ikke det, boligministeren er ræd for, det bestående realkreditsystem. Det er en ændring, som kunne føre til, at man ved finansiering ved indeksslån opnåede, at nye boliger kunne udbydes til samme priser som bestående, og at de så udviste den samme prisudvikling fremover som alle andre varer her i landet.

Jeg håber, at den kølige indstilling, som boligministeren har til disse ting, må blive afløst af kølig omtanke. Et lille lyspunkt finder jeg i boligministerens udtalelser om, at han har overvejelser i gang eller vil sætte overvejelser i gang om ændringer på andre områder i realkreditsystemet, hvis tendens, hvis jeg forstod det ret, skulle være den at